

'Fluba nɛn Pɔl -a crɛn -tɛ Galatı 'nɔn lɛ

¹ 'An 'bɔ Pɔl 'bɛ 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛ. An ya Zozi 'le 'pasiazan -a. Minnun "cɛɛ 'an 'tɔ -a dɪ, ɛn min -tʊ 'ka 'tɔlɛ 'kʊ yei ɛn yaan -tɔ -a dɪ. 'Pian Zozi Crizi 'bɔ 'lee -kaa "tɪ Bali nɛn e Zozi wluan -kanɔn 'va bɛ, -wɛɛ 'an 'pa 'sia.

² 'An 'bɔ 'lee 'an "bʊl Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn kʊ cɪ waa 'gʊɛ, -leɟlizi -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn Galatı 'leɟlɔn 'ji bɛ, kʊ -a -jinɔn 'tɔ bo.

³ -Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

⁴ Zozi Crizi wɪ "man ɛn e -ka -kaa 'lɛji, 'nan -e Bali 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'e -kaa 'si tʊ nɛn -kaa cɪ -ji ɛn e ya 'e fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ "a 'gʊɛ, -yee 'plɛblɛ 'lɔ. -Kaa "tɪ Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

⁵ 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a 'li 'trilii. Amɛn!

-Si a -tɔwli, -a da nɛn min "sia 'wɪ 'ji

⁶ 'Wɪ nɛn kaa drɛ bɛ, yaan 'kan "fo! Bali 'ka laabʊ 'nan -e 'ka Crizi -le "yi "nɛn "bli. 'Pian -a -nan 'ka 'mɔnlɛ dɪ, ka 'si -a -sru, ɛn ka sɔɔnla 'wɪ 'pee -sru.

⁷ Maan ve 'cɛɛ 'nan -si pee "ka -e min 'e 'si 'wɪ 'ji "da "dɪ. Minnun nɛn 'o -wɛɛman 'nan 'o 'ka 'ci baaman -ji bɛ, 'wɛɛ cɪ. 'Wɪ nɛn 'wlu 'a bɛ, -nyrɛn waa ve Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn man.

⁸ Kʊ Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn paa 'ka 'ji 'nan -si zɪɛ -a da nɛn min "sia 'wɪ 'ji. 'Pian -te min -a 'vɪ 'nan -si pee a -e min 'e 'si 'wɪ 'ji "da "bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vɛ -a. -Te e

ya paan 'ku 'bɔ 'a oo, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, e ya Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tu a oo, Bali 'e drɛ zɪ!

⁹ Kɔa 'vɪ 'e 'cɛn 'va, ɛn maan ve "nyian 'cɛɛ 'nan, -te min -tu -a 'vɪ 'nan, -si pee a -e min 'e 'si 'wɪ 'ji "da "bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vɛ -a.

¹⁰ 'Wɪ nɛn maan crɛn -tɛ 'labɛ, yaa -kɔɔnman 'nan, an ya "vale minnun 'o 'an 'tɔ "yi "vɪ? -Cɛjɛ, an ya 'pian "vale Bali 'e 'an 'tɔ "yi "vɪ. Maan wɛɛ 'nan 'mɛn 'wɪ 'e 'sɔ minnun lɛ? -Cɛjɛ, ma'an 'wɪ zɪɛ -a -wɛɛɛ dɪ, kɔɔ an ya Crizi -le vɛ -a, ɛn -yee 'nyranman nɛn maan "paa.

Bali 'bɛ Pɔl drɛ Zozi 'le 'pasiazan -a

¹¹ 'An "bɔvɪ Zozinɔn, 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, ya'a 'silɛ min -tu 'le dɪ,

¹² ɛn ma'an manlɛ min da dɪ, ɛn min "cɛɛ "mɛn paa 'an 'ji dɪ, 'pian Zozi Crizi 'bɔ 'bɛ -nan kɔɔn 'mɛn.

¹³ 'Li 'e tɛdɛ bɛ, tɔ nɛn an 'ta wɔla Bali wei da "le 'an tra Zuif 'nɔn 'zɔ bɛ, 'wɪnɔn maan drɛ bɛ, kaa 'man. Tɔ zɪɛ -a man bɛ, an 'tɛ 'pa Bali -le -leglizi -ji 'nɔn da, ɛn maan wɛɛ 'nan 'an o -nan -nyaan.

¹⁴ An 'ta 'wɔla Bali wei da "le 'an tranun zɔ, e 'mɪn 'an 'pɛ "kaga "da. 'An tranun drɛ wɪ bɛ -a -nan wɪ a 'an man 'kpa tɪglɪ.

¹⁵ 'Pian Bali "yi drɛ 'mɛn. Tɔ nɛn te an ya tian 'an "bɔ 'ji bɛ, Bali 'an 'si "va, ɛn yaan 'pla 'nan 'an drɛ 'e 'suzan 'a. "Bɛ -sru, tɔ nɛn e 'sɔ -a 'bɔ 'ji bɛ, e 'bɔ,

¹⁶ ɛn zɪ -a -pɪ cɪ bɛ, yaa ta 'bɔla 'mɛn. E drɛ zɪɛ 'nan -e 'an -yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wɪɛ. Zɪ e drɛ bɛ, ma'an 'wɪ laabulɛ min lɔ dɪ.

¹⁷ ɛn ma'an 'kɔlɛ Zeruzalɛm minnun nɛn o cɪ Zozi 'le 'pasianɔn tɛdɛ -a bɛ o va dɪ. 'Pian an -ku Arabi

'leɣlɔn 'ji. En "bε -sru an 'li 'an da 'fla nɛn waa laabo Damas bε -a da.

¹⁸ Lε yaaga "mɛn 'vaa, ɛn an -kɔ Zeruzalɛm, 'nan -e 'an Piɛri nɛn waa laabo Keva bε -a -tɔ. Maan drɛ "va "nun yi -fuda 'soolu.

¹⁹ Zaji nɛn Minsan Zozi 'bɔ "buɪ "a bε, -nyrɛn maan 'yi. Ma'an -yee 'pasiazan pee yiɛ "nyian dɪ.

²⁰ 'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan 'cɛɛ 'gυɛ, Bali -a -tɔa 'nan, 'wlu -tɔwli 'ka "va "dɪ.

²¹ "Bε -sru an -kɔ Siri 'leɣlɔn 'ji, ɛn an -kɔ "nyian Silisi 'leɣlɔn 'ji.

²² Tɔ zɪɛ -a man bε, te Crizi -le -leɣlizinin nɛn Zude 'leɣlɔn 'ji bε -a -ji 'nɔn 'ka 'an 'tɔa dɪ.

²³ Waa 'man 'pian 'e "tun 'nan: «Min nɛn "nɛn e 'tɛ "paa -kaa da bε, 'bε nɛn 'gυɛ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn "nɛn e ya "vale 'e -nan -nyaan "bε, yaa "paaman 'siɛn minnun ji.»

²⁴ ɛn o Bali 'tɔ drɛ -dan, 'wɪ nɛn yaa drɛ 'mɛn bε -yee "wɛan.

2

Zozi 'le 'pasianɔn Pɔl-le 'wɪ "paadi 'yi "yi

¹ Lε -fuda sinjɛn "bε -sru, ɛn an 'li 'an da Zeruzalɛm. Kυɛ 'kɔ 'siɛn 'kɔ 'vale Barnaba -a, ɛn an Tit 'pa 'kɔ 'va.

² Bali 'bε -nan kɔɔn 'mɛn 'nan, 'an 'kɔ -nan nun. 'Kɔ cin 'yi 'kɔ 'vale -leɣlizi 'lɛnɔn nɛn minnun o "siala 'kpa tɪɣlɪ bε waa 'kɔ 'saza yei. Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn maan ve tɔ pɛɛnɔn man minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɫɛ "bε, maan -sru 'vɪ -wɫɛ. Maan wɛɛ 'nan 'nyranman nɛn maan 'pa 'trilii bε, 'o yi 'yi, "tɔgɔ 'e 'sɛn 'yi 'a 'e "tun.

³ En waa 'man 'nyian 'yi 'kpagba. Kɔɔ -kaa "buɔ Zozizan Tit nɛn e -ku 'ku 'palɛ bɛ, Grɛk min nɛn, e 'ka 'e 'fɔɔɔ -klɔnmɔn -va dɪ. 'Pian -leglizi 'lɛnɔn zɪɛ, wa'a 'tɔlɛ "man 'nan 'e drɛ dɪ.

⁴ Min -mienun a 'ku yei "bɛ, o 'ka Zozinɔn tɪglɪ 'a dɪ. -Wɛɛ 'vɪ 'nan, Tit 'e 'kɔn 'e 'fɔɔɔ -klɔnmɔn -va. O wla 'ku yei 'e yɔɔɔɔ 'nan, -e 'o 'ku 'kun 'wee -pei -tɔ wɪ -tɔ man. Zozi Crizi -le 'ku 'si nɛn yaa 'wɔ -pei -le 'plɛblɛ 'wlu bɛ, o ya "saanan 'ku man 'nan -e 'o -nan yɪ 'ku 'lɔ. Kɔɔ e ya o ji 'nan, 'ku 'kɔn tian -pei -le 'plɛblɛ 'wlu.

⁵ Ku'a tɔalɛ -wɛɛ "fo "dɪ. Ku'a drɛ zɪɛ 'nan -e Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'e 'fɔ 'cee vɛ -a kɔnglɔn. Ku 'ka "vale min 'e 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -a baa fɛ pee -a dɪ.

⁶ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -leglizi 'lɛnɔn nɛn minnun o "siala 'kpa tɪglɪ zɪɛ, wa'a 'wɪ 'pee 'palɛ "va 'mɛn dɪ. Minnun o "siala 'kpa tɪglɪ, 'pian 'an 'bɔ 'le vɛ bɛ, zɪ o cɪ 'e tɛdɛ bɛ, 'bɛ "cɛɛ "mɛɛn -nanjɛan "dɪ, kɔɔ Bali 'ka min bo "va "dɪ.

⁷ -Leglizi 'lɛnɔn zɪɛ, waa -tɔ 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -pɛba 'wɔ 'an 'lɔ 'nan, -e 'an vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɛɛ. En waa -tɔ "nyian 'nan, 'wɪ 'tɔwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn Bali -a drɛ Piɛri lɛ Zuif 'nɔn 'le vɛ -a 'e tɛdɛ.

⁸ Kɔɔ waa -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, Bali 'an drɛ 'yee 'pasiazan -a minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o va, "le zɪ e Piɛri drɛ 'yee 'pasiazan -a Zuif 'nɔn va bɛ, -yee 'wɪ 'zɔ.

⁹ Zaji 'lee Piɛri 'lee Zan 'bɔ nɛn Zozinɔn o "siala 'nan -wɛɛ cɪ -leglizi 'kɔladrɛn 'a bɛ, waa -tɔ 'o 'fli -a 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ 'nyranman zɪɛ -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa. -A -nan nɛn 'o 'pɛ 'pa 'ku 'vale Barnaba -a 'ku 'lɔ. 'Ku pei drɛ 'siɛn waa -tɔwli 'nan, "ku Bali -le 'wɪ

'nənnən vɪ minnun nən o 'ka Zuif 'nən 'a dɪɛ -wɪɛ, -e
 'o "vɪ Zuif 'nən ɛ.

10 'Wɪ 'tɔwɪ "nən waa 'vɪ 'nan 'kɔ drɛ bɛ, -nyrən
 'nan, 'yalɛ -tənən nən -leglizi -ji Zeruzalɛm bɛ, te 'kɔ
 'ci 'e 'san o man dɪ! ɛn 'wɪ zɪɛ 'an yɪɛ 'trɔa -a drɛdɪ da
 tɪɟɪ.

Pɔl 'wɪ 'tɔ Piəri man

11 "Bɛ -sru, zɪ Piəri 'lɔ 'fla nən waa laabo Antioʊs bɛ
 -a da bɛ, maan drɛ wɪ 'sɔ "ji min pɛɛnən yɪɛ man.
 Kɔɔ 'wɪ nən yaa drɛ bɛ e 'ka "yi "fo "dɪ.

12 Fɛ nən maan ve zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, zɪ Piəri 'lɔ 'e tɛdɛ
 bɛ, Zozinən nən o 'ka Zuif 'nən 'a dɪɛ, -wɛɛ fɛnun -ble
 waa. 'Pian zɪ Zuif 'nən -mienun 'si Zaji -va, o -ta bɛ,
 e klan -wɪɔ. -A -nan nən e cɛɛn Zozinən zɪɛ o man
 fɛnun -blɪdɪ -a.

13 Zuif 'nən -mienun nən Zozi 'va bɛ, "o drɛdɪ 'sia
 "nyian -wɪdɪ "le Piəri -le 'wɪ 'zɔ. ɛn Barnaba "e 'fɔ
 'wɔ o va 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a.

14 Zɪ maan 'yɪ 'nan, o 'ka Bali -le -si tɪɟɪ da dɪɛ,
 ɛn maan 'lɛ cɛɛn Piəri ɛ Zozinən pɛɛnən yɪɛ man.
 Maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «Zuif min nən yia. 'Pian -te i -ta
 'e tɛdɛ bɛ, yɪ'a 'wɪ drɛɛ "le Zuif min -zɔ dɪ, ɛn yɪ'a 'ta
 wɔɛa Zuif 'nən 'le -pei da dɪ. 'Bɛ nən 'gɔɛ, minnun
 nən o 'ka Zuif 'nən 'a dɪɛ, i ya "vale 'nan 'o 'wɪ drɛ "le
 Zuif 'nən 'zɔ. Te 'i drɛ zɪ "fo "dɪ!»

15 'Wɪ 'kpa nən, 'kɔ "ya wɔ Zuif 'nən 'a. Kɔ 'ka
 'lɛɟɪn 'pɛɛ -ji minnun nən wa'a 'ta 'wɔla Moizi -le
 -pei da dɪɛ, waa "fo "dɪ.

16 'Pian kɔa -tɔa 'nan, 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da
 min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man "cɛɛ Bali min "siala
 'e 'lɛ min tɪɟɪ 'a dɪ. Min nən e yɪ -tɛala Zozi Crizi da
 bɛ, -a 'bɔ nən Bali -a "siala min tɪɟɪ 'a. -Yɛɛ "wɛan
 nən 'kɔ 'bɔ nən Zuif 'nən 'a 'gɔɛ, kɔ yɪ -tɛra Zozi Crizi

da. Ku yi -tera "da 'nan, -e Bali 'e 'ku 'sia min tıglı 'a 'kue yi -teradı Zozi Crizi da man, 'pian wa'a vıle 'nan ku 'ta 'wola Moizi -le -pei da -yee "wean dı. Koo 'ta wıladı Moizi -le -pei da min 'bo 'le 'pleble 'a be, -a man "cee Bali min "siala 'e 'le min tıglı 'a dı.

17 En 'ku 'bo nen Zuif 'non 'a 'gve, -te kua -weeman 'nan, Crizi -le "wean nen Bali 'e 'ku 'sia min tıglı 'a 'e 'le be, en 'wı zıe -yee -maan minnun 'ku "siala 'wı 'wıdı "drenon 'a be, -a -ci nen 'nan Crizi 'ku dre 'wı 'wıdı "drenon 'a? -Cejε, -njεε "fo "dı.

18 'Pian 'wı nen 'be -taa 'an drele 'wı 'wıdı "drezan -a be, -nyren 'nan, -pei nen 'an 'bo maan klu -sran 'ji be, -te an 'li 'an da "nyian "va "be, te 'an 'fli dre 'wı 'wıdı "drezan -a.

19 'An 'bo 'le ve be, -pei -le 'pleble 'ka "nyian 'an da dı, koo an -ka 'wınun zıe -yee "wean. 'Be nen 'gve, an ya 'an 'belıdı Bali -le ve -a. 'Ku 'vale Crizi -a kve dre min -towlı "a, en ku -ka yıba "plan da.

20 -Yee "wean an 'ka "nyian 'an 'fli -ji 'treda dı, 'pian Crizi -lo nen an cı. 'Be nen an cı 'treda 'gve, Bali -pı nen yaan 'yı "yi, en e wı "man e -ka 'an 'leji be, -a da nen an yi -tala.

21 Ma'an Bali -le "yi 'tua 'an 'pela koda dı. "Te 'ta wıladı -pei -to wınun da min 'bo 'le 'pleble 'a man nen min dra tıglı Bali 'le be, "te maan ve 'nan Crizi -ka 'wı "tun "man.

3

-Te min yi -tera Zozi da be, Bali -a "siala min tıglı 'a

1 Galatı 'non, 'cee 'wı mandı a 'pleble. -Tıe 'e 'pe 'pa 'ka yra? Koo Zozi Crizi -le -ka nen yaa 'wo yıba "plan da be, maan -ci 'vı 'cee 'wein 'va.

² E ya "le 'an 'wı 'tɔ laabo 'ka 'lɔ, -nyɾen 'nan: «'Ta wɔladı Moizi -le -pei -tɔ wɔnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ -a man nɛn, Bali 'yee lei 'saun 'nɔn 'cɛɛ?» -Cɛjɛ, 'bɛ "cɛɛ dı! 'Pian Bali -le 'wı 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man, ɛn ka yi -tɛra "da "bɛ, -yee "wɛan nɛn yaa -nɔn 'cɛɛ.

³ -Mɛ "le "wɛan nɛn 'cee 'wı 'ci mandı a 'plɛblɛ? Ka 'ta wɔladı 'sia Bali -sru 'e tɛdɛ Bali lei -le 'plɛblɛ 'a. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, ka ya "vale 'ka 'le -sɛanla 'ka 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a.

⁴ 'Wı pɛɛnɔn nɛn kaa -nan 'yı bɛ, ya'a 'wı "paalɛ 'ka 'ji dɔv? Maan -tɔa 'nan -a "nɛn 'ka 'fɔlɛ 'e "tun "dı.

⁵ An 'wı 'tɔwli 'bɔ laabo "nyian 'ka 'lɔ 'nan: «'Ta wɔladı Moizi -le -pei -tɔ wɔnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man nɛn Bali 'yee lei 'saun 'nɔn 'cɛɛ, ɛn e 'lɛbo "fɔ wɔnun drɛ 'ka yei?» -Cɛjɛ, 'bɛ "cɛɛ dı! 'Pian Bali -le 'wı 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man, ɛn ka yi -tɛra "da "bɛ, -yee "wɛan nɛn Bali 'wɔnun zıɛ -a drɛ 'ka yei.

⁶ 'Ka 'ci "nrɔn Abraam -le 'wı da -tɔ! E ya 'e 'crɛn -tɛdı Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yi -tɛra Bali da,
ɛn Bali -a 'sia min tıglı 'a.»

⁷ -Yee "wɛan 'ka -tɔ 'nan, minnun nɛn o yi -tɛala Bali da bɛ, -wɛɛ cı Abraam kludanɔn tıglı 'a.

⁸ 'Wı 'kpa, minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dıɛ, Bali o "siala min tıglı 'a 'wee yi -tɛradı 'e da man. 'Wı zıɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdı Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ 'wı 'nɔnnɔn zıɛ -a -tɔwli 'bɔ nɛn Bali -a 'vı 'e 'cɛn Abraam ɛ. Yaa 'vı -yɾɛ 'nan:

«An -fɛa ve 'trɛdanɔn pɛɛnɔn man 'yie "wɛan.»

⁹ Abraam yi -tɛra Bali da, ɛn Bali -fɛa 'vı "man. 'Wı 'tɔwli zıɛ -a 'bɔ nɛn Bali -a dra minnun pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛala Bali da bɛ, -wɛɛ.

10 'Pian minnun nen o ya "va 'nan 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ winun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man nen Bali 'e 'o 'sia min tɪglɪ 'a bɛ, Bali wei a 'e 'pladɪ o man. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e Moizi -le -pei -tɔwli "cɛ srɛ,
ɛn ya'a 'ta wɔlɛa "da "dɪɛ,
'wɪ 'e bɔ -a san man.»

11 'Ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ winun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man "cɛɛ Bali min "siala min tɪglɪ 'a dɪ. Kaa -tɔa zɪɛ, kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen Bali -a "siala min tɪglɪ 'a bɛ,
yi -tɛradɪ Bali da man nen e 'belidɪ ye.»

12 'Pian 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ winun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, yi -tɛradɪ Bali da "cɛɛ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "nyian Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e 'ta 'wɔla Moizi -le -pei -tɔ winun da,
ɛn ya'a -tɔwli "cɛ "srɛlɛ dɪɛ,
yaa man 'belidɪ ye.»

13 Bali wei -a 'e 'pladɪ -kaa man, kɔɔ -ka'a 'ta wɔlɛa Moizi -le -pei da 'e pɛɛnɔn dɪ. 'Pian zɪ Crizi -ta bɛ, e wɪ "man, ɛn Bali wei nen 'e 'pladɪ -kaa man bɛ, -a "nen "wɪ bɔ "man -kaa 'lɛji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen minnun -a -tɛa
-e 'o -tin yiba "man "bɛ,
Bali wei a 'e pladɪ -a san man.»

14 Zozi Crizi -a drɛ zɪɛ, 'nan -e 'wɪ nen Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'e drɛ minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a. Bali "e 'nan Abraam lɛ 'nan: «An -fɛa ve 'tɛdanɔn pɛɛnɔn man 'yie "wɛan.» Minnun pɛɛnɔn

nɛn o yi -tɛala Zozi 'bɔ da bɛ, lei 'saun nɛn Bali "e 'nan 'e -nɔan "minnun lɛ bɛ, e dra -wee vɛ -a.

*'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, fɛ -tɔ
'ka -a lilɛa dɪ*

¹⁵ 'An "bɔɪ Zozinɔn, 'wɪ nɛn blamin -a dra bɛ, -a da nɛn 'an 'ci nrɔn ɛn an "ta 'wɪ 'gɔvɛ -a ve. -Te min 'e -zia paala tɪglɪ bɛ, min 'ka 'kɔlaman -e 'e fuila 'nan dɪ, ɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'pa "va "dɪ.

¹⁶ 'Wɪ nɛn Bali "e 'nan 'e dra Abraam 'lee 'e kluda min lɛ bɛ, -a -tɔwli "nɛn zɪɛ. Bali 'ka -a vilɛ 'nan: «-a kludanɔn», "le min "kaga "le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ dɪ. 'Pian e 'nan: «'i kluda min», min -tɔwli "le 'wɪ vɪdɪ -a. Min zɪɛ Crizi nɛn.

¹⁷ 'Wɪ nɛn maan 'nan 'an ve bɛ, -nyrɛn 'gɔv: Bali 'wɪ 'tɔ 'vɪ Abraam lɛ, "le min 'e -zia "paala bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Moizi -le -pei nɛn e 'bɔla lɛ -yaa sinjɛn 'e 'ta le lɛ -fuba yaaga (430) "bɛ -sru "bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e -zia zɪɛ -a fuila 'nan dɪ, ɛn ya'a 'kɔlaman -e 'e Bali -le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ Abraam lɛ bɛ, -a klu -sran dɪ.

¹⁸ "Te 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da man nɛn min -zia zɪɛ -a ye bɛ, "te maan ve 'nan, ya'a -zia zɪɛ -a ylɛ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -a man dɪ. 'Pian Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn, -yee "wɛan nɛn Abraam -zia zɪɛ -a 'yɪ.

-Mɛ "le "wɛan nɛn Bali -pei -tɔ minnun lɛ?

¹⁹ -Te 'bɛ a zɪ bɛ, -mɛ "le "wɛan nɛn Bali -ta -pei -tɔ wɪnɪn -a "nyian? E -ta -a 'nan, -e min 'e 'wɪ nɛn ya'a Bali ci sɔa dɪɛ, -a -tɔ. -Peinun zɪɛ, -wɛɛ cɪ -trilii 'vaa, ɛn Abraam kluda min bɛ, e -ta. 'Wɪ nɛn Bali "e 'nan 'e dra Abraam lɛ bɛ, min zɪɛ -yee vɛ nɛn. -Peinun zɪɛ Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, -wɛɛ -tɔ minnun lɛ, ɛn min -tɔ 'bɛ 'tɔ Bali -le 'pasianɔn 'lee minnun 'bɔ yei.

20 'Pian 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, 'e dra Abraam lɛ bɛ, Bali 'bɔ 'bɛ tin 'ba -yrɛ 'e 'bɔ 'a. Min -tʊ 'ka 'tɔlɛ o yei "dɪ.

21 -A -ci nɛn "mɛn 'nan, Moizi -le -peinun bɛ, e 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, 'e dra Abraam lɛ bɛ, -a baaman -ji? -Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ. "Te Moizi -le -peinun zɪɛ e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ, "te maan ve 'nan, Bali min "siala min tɪglɪ 'a 'ta wɔladɪ "da "man.

22 'Pian e 'ka zɪ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan: "Trɛdanɔn pɛɛnɔn 'ta a 'e "fluladɪ 'wɪ 'wɪlidɪ 'lɔ. ɛn zɪ 'kɔ -kaa drɛ 'lɔɔ -e -kaa 'sʊ -yrɔ "bɛ, -nyrɛn 'nan -kaa yi -tɛra Zozi Crizi da, -e 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, e dra Abraam lɛ bɛ, 'e drɛ -cee vɛ -a.

23 'Pian tʊ nɛn te Bali 'ka tian yi -tɛradɪ Zozi da ci 'silɛ -cɛɛ dɪɛ, te -kaa ya -kaa -mɛan drɛdɪ Moizi -le -pei -lɔ.

24 -Pei zɪɛ 'e yei 'tɔ 'ka 'va -trilii, ɛn Zozi Crizi -tadɪ 'bɔ. E drɛ zɪɛ 'nan -e -cee yi -tɛradɪ Zozi 'bɔ da man nɛn Bali 'e -kaa 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ.

25 'Bɛ nɛn 'gʊɛ Zozi 'ta, ɛn -kaa yi -tɛra Zozi 'bɔ da. -Yee "wɛan -kaa 'ka "nyian -kaa -mɛan drɛdɪ Moizi -le -pei -lɔ dɪ.

26 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, 'cee yi -tɛradɪ Zozi da -le "wɛan, ka ya Bali -le 'nɛnnun -a, kɔɔ 'ka 'bɔ 'lee Zozi Crizi bɛ, ka drɛ min -tʊwɪ "a.

27 Bali 'bɛ 'ka -batize drɛ, -yee "wɛan ka drɛ min -tʊwɪ "a 'ka 'vale Crizi -a, ɛn ka Crizi 'kɔlɛ 'wʊ 'ka da.

28 -Te Zuif min nɛn 'yia oo, ɛn -te i 'ka Zuif min -a dɪ oo, -te nɔan nɛn 'yia oo, ɛn -te i 'ka nɔan -a dɪ oo, -te -klɔnmɔn nɛn 'yia oo, ɛn -te lɪmɔn nɛn 'yia oo, ka 'ka 'ka 'cɛndɪ 'e cin man dɪ. Kɔɔ ka 'bɔ 'lee Zozi Crizi bɛ, ka drɛ 'siɛn min -tʊwɪ "a.

29 Ka ya Crizi -le vε -a, -yee "wεan ka ya Abraam kludanɔn 'a, εn -zia nεn Bali 'e 'nan, 'e -nɔan Abraam kludanɔn lε bε, e ya 'cee vε -a.

4

1 'Wɪ nεn maan 'nan 'an ve 'cεε bε, -nyrεn 'gυ, 'nεn nεn 'e "tɪ -zia -ble bε, tυ nεn e ya tian "wεnnɔn bε, e ya "le nɔan -le 'wɪ 'zυ, 'pian te -a -blɪnan nεn 'e "tɪ -zia 'bɔ 'a.

2 Tυ nεn e ya tian "wεnnɔn bε, minnun 'bε "paala, εn -wεε 'leji wɪ dra -trilii, -e tυ nεn -a "tɪ -a kɔɔn bε, 'e 'bɔ.

3 -A -tυwli 'bε drε "nyian -cee vε -a. Tυ nεn -ka'a tian Crizi -tɔlε dɪε, te -kaa ya "le 'nεn "wεnnεn 'zυ, εn -kaa ya 'trɛda fεnun 'plɛblɛ pεεnɔn 'lɔ nɔan -a.

4 'Pian zɪ tυ nεn Bali -a kɔɔn bε, e 'bɔ bε, εn Bali 'bɔ 'yee 'nεn 'pa 'sia 'trɛda. 'Nεn zɪε, lɪmɔn 'bε -ya, εn e 'ta 'wɔla Zuif 'nɔn 'le -pei da,

5 'nan -e 'e minnun nεn o cɪ -pei zɪε -yee nɔanba -ji bε, 'o 'si 'wɪ 'ji. Yaa drε zɪε, 'nan -e Bali 'e -kaa drε 'yee 'nεnnun -a.

6 Fε nεn yaa -kɔɔnman 'nan, ka ya -yee 'nεnnun -a bε, -nyrεn 'nan, lei nεn, Bali -le 'nεn zɪε -yrɔ "bε, -a -tυwli "nεn Bali -a -nyran -kaa 'ji. Lei zɪε -yεε -maan -kaa ve Bali lε 'nan: «'An "tɪ -baba.»

7 'Wɪ 'kpa nεn, i 'ka "nyian fε -tυ -lɔ nɔan -a dɪ, 'pian i ya Bali -le 'nεn 'a. I ya -yee 'nεn 'a -le "wεan, fε pεεnɔn nεn yaa 'pla 'yee 'nεnnun -le vε -a bε 'yie vε nεn.

Galati 'nɔn 'le 'sidi Zosi -sru "naan Pɔl man

8 'E tɛdɛ te ka'a tian Bali tɔa dɪε, te ka ya fεnun nεn min o -paan εn o 'ka Bali tɪglɪ 'a dɪε -wee nɔannun -a.

9 'Pian 'bε nεn 'gυε, ka Bali -tɔ "mεn. -A 'kpa tɪglɪ 'ji bε, Bali 'bε 'ka 'tɔ. Ka'a 'kɔlaman paan -e 'ka 'li 'ka da "nyian 'trɛda fεnun va dɪ! -Wee 'plɛblɛ 'lɛ 'ka "man "dɪ, εn fɛ -tυ 'ka -wɔ -e 'o -nɔn min lɛ dɪ! -Mε "lɛ "wεan nεn ka ya "vale 'ka dra "nyian -wee nɔan -a?

10 Ka yi -mienun 'lee mlɛn -mienun 'lee tυ -mienun 'lee lɛ -mienun 'si "va, εn ka ya 'ka 'ladɪ 'o da.

11 'Cee nyεn a 'an 'ji 'nan, 'mεn 'nyranman pεεnɔn nεn maan 'pa 'ka 'va bε, -a "nεn "fυ 'e "tun.

12 'An "bυɪ Zozinɔn, an 'ka trυ "baa 'nan, 'ka drɛ "lɛ 'mεn 'wɪ 'zυ. Te 'ka -wεε 'nan 'ta wɔladɪ -pei -tɔ wɪnun da man nεn Bali 'e 'ka 'sia min tɪglɪ 'a dɪ! -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, tυ nεn an ya 'ka 'va bε, an 'wɪ drɛ "lɛ 'cee 'wɪ 'zυ. Ma'an lɛalɛ -pei -tɔ wɪnun man dɪ. Tυ zɪɛ -a man nεn an Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'cεε, εn ka'a 'wɪ drɛlɛ 'mεn -wɪdɪ "dɪ.

13 Kaa -tɔa 'nan, Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn tɛdɛ vɪnan 'cεε bε, -cɛ 'bɛ 'lυ 'maan.

14 'Mεn -cɛ 'bɔ zɪɛ yaan drɛ "lɛ te 'ka -pli 'an man dɪ. 'Pian ka'a 'lɛ 'yi 'sɛnlɛ 'mεn "wεan dɪ, 'ka yiε 'tɔ 'an 'va. εn "nyian kaan 'sia tɪglɪ "lɛ Bali -le 'pasianɔn nεn laji bε -a -tυ -le 'wɪ 'zυ, -te 'bɛ "cεε dɪ, "lɛ Zozɪ Crizɪ 'bɔ 'lɛ 'wɪ 'zυ.

15 Tυ zɪɛ -a man bε, te ci "nrandɪ -dan a 'ka 'lɔ. εn 'bɛ nεn 'gυε -mε 'bɛ drɛ 'cεε? Maan ve 'ka man 'nan, tυ zɪɛ -a man bε, ka -kɔlaman paan fɛ a "lɛ 'ka yiε 'lɛ 'wɪ 'zυ bε, kaa "sia "ji -e 'ka -nɔn 'mεn.

16 'Pian 'bɛ nεn 'gυε, ka ya 'an sianan 'ka 'nan-manzan 'a, an 'wɪ tɪglɪ ve 'cεε -le "wεan.

17 Min -mienun 'bɛ 'ka -kɪlanman 'wɪ 'nɔnnɔn 'pɛε vɪdɪ -a 'cεε. 'Wɪ nεn waa dra zɪɛ, e 'ka "yi "dɪ. O ya "vale 'ka koda -tɔ 'an 'va -e 'ka lɛa 'o man.

18 'Wɪ nɛn e cɪ "yi "bɛ, -nyɛn 'nan, te an ya 'ka yei oo, ɛn te an 'ka 'ka yei "di oo, min 'e 'ka klan 'wɪ tɪgɪ vɪdɪ -a 'cɛɛ.

19 'Mɛn 'nɛnnun, 'cee "wɛan an ya "nyian 'an yran. An ya "le lɪmɔn nɛn e -fɔ -srunan bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. An ya "vale 'ka drɛ Crizi -srunɔn tɪgɪ 'a.

20 E dra 'mɛn "le te an ya 'ka yei "nun, -e 'an 'wɪ tin 'ba 'cɛɛ 'an 'bɔ 'a. Kɔɔ 'wɪ 'bɔ nɛn 'an vɪ "nyian 'cɛɛ bɛ ma'an tɔa dɪ.

Pɔl Aga 'lee Sara -le 'wɪ 'vɪ

21 Kaa nɛn ka ya "vale 'ka 'wulo wo Moizi -le -pei -tɔ wɪnun wɪlɔ bɛ, 'wɪ nɛn -pei zɪɛ yaa 'vɪ bɛ, ka'a manɛ dɔv?

22 Moizi -le 'fluba 'ji bɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: Abraam -le 'nɛnnun a "fli. Waa -tɔ -ya o 'vale 'e nan -le nɔan nɛn waa laabo Aga bɛ -a. ɛn waa -tɔ -ya o 'vale 'e nan Sara -a. Sara 'ka nɔan -a dɪ.

23 -A nan -le nɔan Aga "e 'nɛn 'ya blamin ci 'sɔ wɪ da. 'Pian Sara "e "ya 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra -yrɛ "bɛ -a da.

24 'Wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, -kɔnnɛn "nɛn Bali -a -fɔ -cɛɛ. -A -ci nɛn 'nan, lɪmɔn "fli zɪɛ o ya "le ci bɔ wɪ -tɔdɔ "fli 'zɔ. -A nan -le nɔan Aga bɛ, -yɛɛ cɪ "le 'wɪ nɛn Bali 'lee 'yee minnun ci 'bɔ "da Sinai pɔn da bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Minnun zɪɛ, o ya nɔannun -a "le Aga -le 'nɛnnun -le 'wɪ 'zɔ.

25 Aga a "le Sinai pɔn nɛn Arabi 'lɛglɔn 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ɛn e ya "nyian "le Zeruzalɛm nɛn -nan cɛɛgɔ yi -a bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, kɔɔ -a da minnun a nɔannun -a Moizi -le -pei -lɔ.

26 'Pian Zeruzalɛm nɛn laji bɛ, 'bɛ 'ka nɔan -a fɛ -tɔ -lɔ dɪ. -Yɛɛ cɪ -kaa "bɔ "a.

27 -Yee 'wɪ a 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. E ya 'e
 'crɛn -tɛdɪ 'nan:
 «Limɔn nɛn 'yie 'nɛn "ka "dɪɛ,
 'i 'ci -taa "nranɛ.
 Yi'a 'nɛn 'yadɪ -le ci "yaa -tɔɛ dɪ,
 'pian i -taa ci "nran "dre "fɔɛ.
 'I 'sran 'si 'i -sru,
 'pian 'i 'ci -taa "nranɛ,
 kɔɔ 'yie 'nɛnnun -taa "kɔnɛ "kaga
 e "mlian tɔ nɛn i ya 'i 'sran wlu bɛ -a da.»

28 'An "bɔɪ Zozinɔn, 'cɛɛ cɪ "le 'nan Izak -le 'wɪ 'zɔ,
 kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e dra bɛ, -a da 'nɛnnun
 nɛn 'kaa.

29 Tɔ zɪɛ -a man bɛ, 'nɛn nɛn waa -ya blamin ci 'sɔ
 wɪ da bɛ, e 'tɛ 'pa 'nɛn nɛn waa -ya Bali lei -le 'wɪ da
 bɛ -a da. -A -tɔwli 'bɛ dra tian 'gɔ.

30 'Pian -mɛ "wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji?
 E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:
 «'I nɔan lu -pin 'o 'vale 'e 'pɪ -a!
 Te nɔan ci 'nɛn
 'lee 'trɛ 'wɛ 'ci 'nɛn
 'o 'trɔa 'o "tɪ -zia da "fo "dɪ!»
 31 'An "bɔɪ Zozinɔn, -cee vɛ bɛ, -kaa 'ka nɔan ci
 'nɛnnun -a dɪ, 'pian -kaa ya 'trɛ 'wɛ 'ci 'nɛnnun -a.

5

Zozi Crizi -kaa 'si -pei -le 'plɛblɛ 'wlu

1 Crizi -kaa 'si 'wɪ 'ji 'nan, -e -kaa vɪɛ -kaa kɔn fɛ
 -tɔ -le nɔanba -ji dɪ. -Yee "wɛan 'ka 'tɔ 'plɛblɛ, te 'ka
 'fli 'tɔɪ -e min 'e 'ka drɛ "nyian -pei -le nɔan -a dɪ!

2 'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ 'gɔɛ -yrɛ! 'An 'bɔ Pɔl, maan ve
 'cɛɛ 'nan, -te kaa wɛɛ 'nan 'ka -fɔa "klɔnmɔn -va bɛ,
 'wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, ka'a "nɛn 'ble "fo "dɪ.

³ En min oo min nen e -fɔ -klɔnmɔn -va bɛ, maan ve -a san lɛ 'nan, 'e 'ta wɔla -pei -tɔ wɪ -tɔdɔ pɛɛnɔn 'bɔ da.

⁴ Kaa nen kaa -wɛɛman 'nan, 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da man nen Bali 'e 'ka "sia min tɪglɪ 'a bɛ, 'ka 'fli "cɛan Crizi man, ɛn "nyian Bali -le "yi "nen, yaa -nɔn 'cɛɛ bɛ, ka cɛɛn "man.

⁵ 'Pian 'kɔvɛ vɛ bɛ, 'kɔ 'bli a da 'nan, 'kɔvɛ yi -tɛradɪ Zozi da -le "wɛan, Bali 'kɔ "siala min tɪglɪ 'a. Bali lei 'saun 'bɛ 'maan 'wɪ zɪɛ -a -cin a 'kɔ 'ji.

⁶ -Te min 'lee Zozi Crizi drɛ min -tɔwli "a bɛ, -te -a san -fɔ -klɔnmɔn -va oo, e ya 'e "tun. ɛn -te ya'a 'fɔlɛ -klɔnmɔn -va dɪ oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'wɪ nen Bali cɪ "va "bɛ, -nyrɛn 'nan, min 'e yi -tɛra Zozi da, ɛn 'e -ci -kɔɔn min yɪdɪ "yi "a!

⁷ 'E tɛdɛ bɛ, kaa pou 'sia "yi! -Tɪɛ drɛ, ɛn ka 'ka "vale 'ka 'ta wɔla "nyian 'wɪ tɪglɪ zɪɛ -a da dɪ?

⁸ 'Wɪ nen waa 'vɪ 'cɛɛ ɛn ka 'sia "da "bɛ, ya'a 'sia Bali nen e 'ka laabɔ bɛ -a va dɪ.

⁹ -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan: «Sɪ 'wɪɛ -tɔwli min 'shɛ pɛɛnɔn "tranman!»

¹⁰ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, an yi -tɛala Minsan Zozi Crizi da, -yɛɛ "wɛan 'an 'bli a "da 'nan, 'wɪ nen maan 'vɪ bɛ, -a -sru "nen ka -taa -sɔɔnlɛa. ɛn maan -tɔa 'nan, min nen e -ta 'ka 'ci lilɛa bɛ, Bali 'wɪ "nen -kɔɔnman -a san lɛ.

¹¹ 'An "bɔvɪ Zozinɔn, minnɔn -a 'vɪ 'nan, an -fɔdɪ -klɔnmɔn -va 'wɪ ve tian minnɔn lɛ. "Te 'wɪ 'kpa nen bɛ, -mɛ "le "wɛan nen Zuif 'nɔn 'tɛ "paa 'an da "mɛn? 'Pian e 'ka 'wɪ 'kpa -a dɪ. Crizi -le -ka nen yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ nen maan ve minnɔn lɛ, ɛn 'wɪ zɪɛ e "naan o man.

¹² Minnɔn nen o -tɔa 'ka man 'nan, 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va bɛ, 'o 'kɔ 'o 'fli 'sa! 'Bɛ "yi mlin.

Te 'ka 'ta wɔla blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ -sru "dɪ, Bali ci 'sɔ wɪ nɛn 'ka drɛ!

13 'An "bɔɪ Zozinɔn, Bali 'ka laabɔ 'nan, -e 'ka vɪɛ 'ka 'kɔn fɛ -tɔ -lɔ nɔan -a dɪ. Te 'ka 'pa 'wɪ zɪɛ -a da, -e 'ka blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ "drɛ dɪ! 'Pian 'ka cin yɪdɪ "yi "a nɛn, 'ka cin man wɪ drɛ!

14 -Yɛɛ cɪ Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn pɛɛnɔn 'lɛ sɔɔdɪ -a. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«'I bɔɛzan -tɔ yɪ "yi "le 'yie 'wɪ 'zɔ!»

15 'Pian -te ka drɛ "le -plɛnnun -le 'wɪ 'zɔ, ɛn 'shɛ srɔan nɛn kaa -tɛ bɛ, 'ka drɛ "yi, "tɔgɔ 'ka cin -tɛɛ.

16 -Yɛɛ "wɛan maan laabo 'ka 'lɔ 'nan: 'Ka 'ta wɔla Bali -sru -yɛɛ lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a! -Te kaa drɛ zɪɛ, ka -kɔlaman blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ 'klɪdɪ -a.

17 Kɔɔ blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ "bɛ, Bali lei 'ka -a ye "yi "dɪ. ɛn fɛ nɛn Bali lei -a ye "yi "bɛ, blamin 'ka ye "yi "dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan, Bali lei ci 'sɔ wɪ 'lee blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ "bɛ, o yei 'ka -a ble dɪ. -Yɛɛ "wɛan ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'wɪ nɛn ka cɪ "va "bɛ -a drɛ dɪ.

18 'Pian -te Bali lei 'saun 'bɛ -si -kɔɔnman 'cɛɛ bɛ, te -pei -le 'plɛblɛ 'ka "nyian 'ka da dɪ.

19 Blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ "bɛ, -kaa -tɔa 'e pɛɛnɔn. Nyinnandɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a te wa'a o cin 'palɛ dɪɛ, e ya -tɔ. ɛn 'wɪ nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -a drɛdɪ a -tɔ. ɛn -kɔnnɛn -wɛɛdɪ "kaga 'lee lɪ -wɛɛdɪ "kaga "bɛ e ya -tɔ.

20 ɛn yɪba "minnɔn -pandɪ a -tɔ, ɛn 'bui 'fɔdɪ a -tɔ, ɛn 'nandɪ min man a -tɔ, ɛn 'wɪ 'blɪdɪ a -tɔ, ɛn man bɔdɪ a -tɔ, ɛn 'bli 'fɔdɪ min ji a -tɔ, ɛn bɔɛ "blɪdɪ a -tɔ, ɛn 'cɛndɪ 'e cin man, te min yei 'ka -a ble dɪɛ, e ya -tɔ.

21 ɛn 'nandɪ min man min lɔ fɛ -le "wɛan bɛ, e ya -tɔ, ɛn min -le 'fli -nɔndɪ -wɛn mlɪndɪ lɛ 'lee "fɛdinun lɛ a -tɔ, ɛn 'wɪ 'wɪdɪ "pee drɛdɪ a -tɔ. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a

drɛdɪ 'ka "yi "fo "dɪ. Maan 'vɪ 'cɛɛ 'e 'cɛn 'va, ɛn an 'wɪ
 "paala "nyian 'cɛɛ 'nan, min oo min nɛn e 'wɪnɪn zɪɛ
 -a -tʊ dra bɛ, ya'a 'ko Bali -le mingɔnnɛn trɛda dɪ.

²² 'Pian -te Bali lei 'saun 'bɛ min "paala bɛ, zɪ -
 a "nɛn bɔala 'gʊ: -A san min ye "yi, ɛn -a san ci
 "nranman, ɛn -a san man yra flɪ, ɛn -a san 'e 'man
 -sɛanla 'wɪ 'ji, ɛn -a san a min 'kpa 'a, ɛn -a san ci a
 "yi, ɛn min yi -tɛala -a san da.

²³ -A san a "min -trɔɔ -a, ɛn -a san -kɔlaman 'e 'fli
 'pladɪ -a. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, -a -tʊwɪ 'ka -pei -tʊ srɛ wɪ
 -a dɪ.

²⁴ Minnɪn nɛn o drɛ Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ, o 'bɔ
 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ "bɛ, wɛɛ wo 'trɛ 'ji. E ya "le -a
 -pɛɪndɪ -zʊ yiba "plan da.

²⁵ Bali lei 'saun 'bɛ 'belidɪ -nɔn -cɛɛ, -yee "wɛan -a
 'bɔ nɛn 'e -kaa 'pla!

²⁶ Te -kaa 'fli -kɔɔn "dɪ! ɛn te -kaa bɔɛzan -tʊ 'le
 -wɛɛla dɪ! ɛn te -kaa man bʊ -kaa bɔɛzan -tʊ -va dɪ!

6

'Ka "yi "drɛ 'ka cin lɛ!

¹ 'An "bʊɪ Zozinɔn, -te ka 'bɔ 'ka "bʊɪ Zozizan 'tʊ
 man, te e ya 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnan bɛ, kaa nɛn Bali lei
 'saun 'bɛ 'ka "paala bɛ, 'ka 'pa "va -e 'e -sɔɔnla -si tɪgh
 da! 'Pian 'ka drɛ -trɔɔ! ɛn 'ka yiɛ 'tʊ 'ka 'fli -va, "tɔgɔ
 'ka 'bɔ nɛn 'ka drɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a.

² 'Wɪ oo 'wɪ nɛn e 'bɔ 'ka "bʊɪ Zozizan 'tʊ man bɛ,
 'ka 'pa "va! -Te kaa drɛ zɪɛ, te ka ya 'ta wɔlanan
 Crizi -le -pei da.

³ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te min 'e 'fli 'sia 'nan 'e 'kpa
 "mlian 'e "bʊɪ Zozizan 'tʊ da bɛ, te e ya 'e 'bɔ 'fli see
 "paanan, kɔɔ -a tɪghɪ da bɛ -a 'bɔ "nyian "e 'ka 'wo fɛ
 -tʊ -a dɪ.

4 'Pian min 'e 'bɔ 'fli drɛ wɪ -nanjɛn! -Te -a drɛ wɪ a "yi "bɛ, te -a 'bɔ 'le ci "nran nɛn. Te 'e 'fli drɛ wɪ -kɔɔn 'e bɔɛzan -tɔ -le vɛ man dɪ!

5 Kɔɔ zɪ min -tɔ 'wɪ drɛ bɛ, -a da 'sinan nɛn e -taa -a 'palɛ.

6 Min nɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn "paaman "ji "bɛ, -a san zɪ fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa ye bɛ, 'e min nɛn yaa "paaman "ji "bɛ -yee "nɔn.

7 Te 'ka 'fli see "paa dɪ! Wa'a Bali sɛɛ wo dɪ. 'Ka -tɔ 'nan, fɛ nɛn min -a -fɔ 'trɛ 'ji bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa -tɛa.

8 Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ, -yɛɛ ci 'nan blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ "bɛ, -te -a 'bɔ nɛn min -a drɛ bɛ, -a "nɛn "nɛn -kadɪ -a. ɛn 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a -kɔɔnman min lɛ bɛ, -te -a 'bɔ nɛn min -a drɛ bɛ, -a san -a "nɛn "ble 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪdɪ -a.

9 -Yee "wɛan, te -kaa "koe 'e 'si -kaa da 'wɪ "yi "drɛdɪ -a dɪ! Kɔɔ -te -kaa 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ dɪɛ, -kaa "nɛn "ble te -a tɔ 'bɔ.

10 'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ tɪglɪ 'a, -yee "wɛan -te -a -nan a -kaa 'lɔ bɛ, -kaa "yi "drɛ min pɛɛnɔn lɛ, 'pian -kaa 'sia -kaa "bɔɪ Zozinɔn da!

Pɔl 'wɪ 'le 'sran 'wɪ 'pladɪ -a

11 'Fluba 'le 'srannan 'gʊɛ, mɛɛn 'bɛ 'crɛn -tɛa 'an 'bɔ 'a. Kaa -kɔnnɛn "ye -a 'wlɛ -dandan man.

12 Minnun nɛn o ya "vale 'nan 'o "sɔa minnun lɛ bɛ, -wɛɛ -tɔa 'ka man 'nan, 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va. Waa dra zɪɛ 'nan, "tɔgɔ Zuif 'nɔn 'o 'tɛ 'pa 'o da Zozi 'le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ vɪdɪ man.

13 Minnun 'bɔ zɪɛ, o ya 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va, 'pian wa'a 'ta 'wɔla -pei -tɔ winun pɛɛnɔn 'bɔ da dɪ. O -tɔa 'ka man 'nan 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va, -e 'o plɔ nɛn waa 'pla 'ka man bɛ -a -nan wɪ vɪ minnun lɛ.

¹⁴ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, -kaa san Zozi Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ 'saza 'a nɛn "an 'fli -kɔɔnman. Zozi 'le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -yee "wɛan 'wɪ nɛn 'bɛ ci 'trɛda 'wɪ 'a zɪɛ, "mɛɛn ye 'wɪ "tun "a, ɛn 'trɛda 'wɪnɪn zɪɛ 'o 'va zia bɛ, an drɛ min -kadɪ -a.

¹⁵ -Te min -fɔ -klɔnmɔn -va oo, e ya 'e "tun. ɛn -te min 'ka 'fɔɛ -klɔnmɔn -va dɪ oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'bɛ nɛn 'bɛ ci 'wɪ -dan -a bɛ, -nyrɛn 'nan Bali 'e -kaa drɛ min -trɛ -a.

¹⁶ Minnɪn pɛɛnɔn nɛn waa -wɛɛman 'nan yi -tɛradɪ Zozi da man nɛn Bali 'e o 'sia min tɪglɪ 'a bɛ, Bali 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fɔdɪ -trɔɔ -nɔn -wɪɛ. -Wɛɛ ci Izraɛl 'nɔn tɪglɪ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ waa.

¹⁷ An 'wɪ pɛɛnɔn 'ci 'vɪ 'cɛɛ 'va, -yee "wɛan te min -tɔ 'e "koe "nyan wɪ pee -nɔn "nyian 'mɛn dɪ! Kɔɔ an yra 'yɪ "kaga Zozi 'sudɪ -le "wɛan, -a plɔnɪn nɛn 'an man 'gɔ.

¹⁸ 'An "bɔɪ Zozinɔn, -kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va. Amɛn!

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc